ชื่อเรื่องการค้นคว้าแบบอิสระ

แนวทางในการพัฒนาธุรกิจการนวดแผนไทย ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดพะเยา

ผู้เขียน

นางสาวยิ่งพร เจียตระกูล

ปริญญา

เศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต

คณะกรรมการที่ปรึกษาการค้นคว้าแบบอิสระ

รศ. พรทิพย์ เชียรธีรวิทย์ ประธานกรรมการ ผศ. กาญจนา โชคถาวร กรรมการ ผศ. สุรภร วิศิษฏ์สุวรรณ กรรมการ

บทคัดย่อ

การศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์หลัก 3 ข้อ คือข้อหนึ่ง ศึกษาถึงการคำเนินธุรกิจการนวด แผนไทย ข้อสอง ศึกษาถึงพฤติกรรมของผู้ใช้บริการนวดแผนไทย และสุดท้ายศึกษาแนวทางใน การพัฒนาธุรกิจการนวดแผนไทยในเขตอำเภอเมือง จังหวัดพะเยา โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่อง มือในการเก็บข้อมูลกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งประกอบด้วย ผู้ประกอบการ ผู้ใช้บริการ ผู้ให้บริการนวด และ เจ้าหน้าที่ของภาครัฐที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจการนวดแผนไทย จำนวนทั้งสิ้น 120 ราย การวิเคราะห์ข้อ มูลใช้สถิติเชิงพรรณนาในรูปของความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และลำดับความสำคัญ

ผลการศึกษาพบว่า ผู้ประกอบการธุรกิจนวดแผนไทยที่ขึ้นทะเบียนกับสาธารณสุขมี จำนวน 6 แห่ง โดยลักษณะของกิจการส่วนใหญ่เป็นแบบเจ้าของคนเดียว เปิดให้บริการประเภท นวดตัว นวดฝ่าเท้า และประกบสมุนไพร อัตราค่าบริการแก่ลูกค้าจะอยู่ที่ราคา 80-100 บาทต่อชั่ว โมง โดยสถานประกอบการส่วนใหญ่มีทำเลที่ตั้งอยู่ใกล้แหล่งชุมชน สะดวกในการไปใช้บริการ และมีจุดเด่นคือเรื่องของความสะอาดและความปลอดภัย ลูกค้าส่วนใหญ่ที่มาใช้บริการมาจากการ แนะนำของผู้ที่เคยมาใช้บริการแล้ว ในส่วนผลตอบแทนของธุรกิจ สถานประกอบการมีรายได้อยู่ ระหว่าง 12,800-21,000 บาทต่อเดือน ส่วนต้นทุนทั้งหมดอยู่ระหว่าง 9,683-35,400 บาทต่อเดือน โดยต้นทุนส่วนใหญ่มาจากต้นทุนค่าใช้จ่ายในการคำเนินงาน และค่าจ้างแก่ผู้ให้บริการนวด ตาม ลำดับ

การศึกษาด้านพฤติกรรมในการใช้บริการนวดแผนไทย พบว่าผู้ใช้บริการเป็นเพศหญิงมาก กว่าเพศชาย โดยส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 51-60 ปี มีสถานภาพสมรส การศึกษาอยู่ในระดับปริญญา ตรี และประกอบอาชีพรับราชการ โดยมีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนอยู่ในช่วง 10,001-15,000 บาท และ เป็นผู้มีภูมิลำเนาอยู่ในจังหวัดพะเยา เหตุผลที่มาใช้บริการนวดแผนไทยเพื่อต้องการบรรเทาอาการ ปวดเมื่อย และผ่อนกลายความเครียด โดยความถี่ในการใช้บริการนวดคือ 1 ครั้งต่อเดือน เวลาใน การรับบริการครั้งละ 1 ชั่วโมง อัตราค่าบริการอยู่ที่ชั่วโมงละ 100 บาท และการรับรู้ข้อมูลข่าวสาร การนวดแผนไทยได้จากการแนะนำของคนรู้จัก เมื่อพิจารณาถึงความพึงพอใจของ ผู้ใช้บริการนวด แผนไทย พบว่าผู้ใช้บริการมีความพึงพอใจด้านราคามากที่สุด รองลงมาคือด้านสถานที่ และการให้ บริการ ตามลำดับ

ในส่วนของการศึกษาถึงผู้ให้บริการนวด พบว่า ผู้ให้บริการนวดส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง อายุ 41-50 ปี สถานภาพสมรส โดยมีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนอยู่ในช่วง 3,001-4,000 บาท และเป็นผู้ที่มี ภูมิลำเนาอยู่ในจังหวัดพะเยา โดยมีประสบการณ์ในการนวดไม่เกิน 2 ปี ส่วนใหญ่ฝึกอบรมการนวด ระยะสั้นมาจากสถาบันการศึกษาที่ได้การรับรองจากกระทรวงสาธารณสุข ผู้ให้บริการนวดต้องการ ให้รัฐบาลสนับสนุนในเรื่องสวัสดิการต่างๆ เช่น การฝึกอบรมเพิ่มเติม การออกใบรับรองวิชาชีพ และการหาแหล่งเงินกู้ดอกเบี้ยขั้นต่ำ เพื่อใช้เป็นเงินทุนในการเปิดกิจการของตัวอง

ผู้ประกอบการและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจะต้องทำการประชาสัมพันธ์ ธุรกิจการนวดแผน ไทยให้เป็นที่แพร่หลายมากขึ้น ตลอดจนส่งเสริมการใช้ภูมิปัญญาพื้นบ้าน เช่นการนำสมุนไพรไทย มาใช้ร่วมกับการนวด นอกจากนี้ยังต้องมีการพัฒนาบุคลากร ให้มีคุณภาพในการให้บริการและ สนับสนุนให้มีการจัดตั้งเครือข่ายการนวดแผนไทย เพื่อให้เกิดความร่วมมือ และเป็นการพัฒนาการ นวดแผนไทยให้มีความยั่งยืน

auansurning Mai University All rights reserved

Independent Study Title

Development Guide Line of Thai Massage Bussiness in Mueang District, Phayao Province

Author

Miss Yingporn Jiatragul

Degree

Master of Economics

Independent Study Advisory Committee

Assoc. Prof. Porntip Tienteerawit

Chairperson

Asst. Prof. Suraporn wisitsuwan

Member

Asst. Prof. Kanjana Chokthawon

Member

ABSTRACT

The study has three main objectives to examine the operation of Thai massage business, to understand consumer behavior in getting Thai massage Business service, and to provide development guideline for this business in the area of Mueang District of Phayao Province. Information and data were compiled by questionnaire interview of 120 sampled individuals representing business operators, consumers of Thai massage services, massagers and government officers relevant in Thai massage business operation. Analyses were based on descriptive statistics in terms of frequency, percentage, mean, and priority ranking.

It is found six Thai massage business establishments have registered with the Public Health Office. Most businesses are in the nature of one-owner operator, providing body, foot and herbal massage services, charging 80-100 bath per hour for services, located in convenient community and town areas with outstanding feature of cleanliness and safety. Most of their new customers come for the services upon recommendation of their former or regular clients. This type of business earns about 12,800-21,000 bath profit per month while total cost is in the range

of 9,683-35,400 bath per month attributable mainly to the cost of operating and providing services.

The results of consumer behavior study reveal that the majority of those who come to get Thai massage services are characterize as female, age between 51-60, married, bachelor's degree graduate, working in government sector, having on the average 10,001-15,000 baht monthly income, and residing in Phayao Province. The main reason for getting a massage is the desire to have a relief from physical pain, tiredness or mental stress. The service consumption pattern is getting a massage once a month for one hour at the cost of 100 bath per hour. Generally, information about Thai massage business services comes from acquaintances. The consumers of Thai massage services are satisfied most with the price factor followed by the factors of place and service product, respectively.

The massagers under study are mostly female, age between 41-50, married earning on the average 3,001 – 4,000 bath per month, resident of Phayao Province, having no more than two years experience in the profession, and certified for short-course massage training from teaching institutes accredited by the Ministry of Public Health. They have expressed the desire for getting from the government various welfare supports such as additional occupational training, professional certification, and low cost credit sources for their investment in opening their own business.

Both Thai massage business operators and relevant government agencies should publicize to a greater extent the information about Thai massage and promote the application of local knowledge like the use of Thai herbs and herbal products in massaging. Human resource development is also imperative to ensure quality services. Thai massage business network and networking should be encouraged as well to create cooperation and to develop a sustainable Thai massage business sector.